

*Маляр М.М.,
к.т.н., доцент,
Поліщук В.В.,
к.т.н.,*

Ужгородський національний університет

РОБОТА КРАУДІНВЕСТИЦІЙНИХ ПЛАТФОРМ У ФОРМАТІ БЛОКЧЕЙНУ

У сучасній економіці все більше ставиться акцент на малий бізнес, а у зв'язку з «інтернетизацією» суспільства ІТ все глибше проникають у бізнес-процеси. Це породжує велику кількість стартапів, які необхідно буде оцінювати. На сьогодні компанії венчурного фінансування все більше звертають увагу на стартапи, переглядаючи звичні підходи до споживчих інвестицій.

Блокчейн – це нова технологія, яка об'єднує в собі ряд математичних, криптографічних та економічних принципів, що дозволяють вести базу даних за участю необмеженої кількості користувачів без необхідності будь-якої перевірки достовірності або звірки, виконуваної сторонньою організацією. Простіше кажучи, це розподілений реєстр із захищеним доступом.

За допомогою технології блокчейну та електронних грошей можна швидше і безпечніше зробити інвестування у стартап проекти, використовуючи краудінвестування.

За таких умов, постає актуальне завдання щодо адекватного оцінювання проекту для залучення інвесторів під його фінансування. Пропонуємо модель отримання узагальненої оцінки для прийняття інвестором рішення щодо фінансування проекту у формулі (1):

$$M(O_P; O_R; O_{CRF}) \rightarrow O, \quad (1)$$

де O – нормована оцінка перспективності реалізації проекту, O_P – оцінка стартап проекту на рівні P2P, причому для її отримання необхідно оцінювати проект у власній сфері реалізації. Дана оцінка може бути отримана адекватним застосуванням теорії нечітких множин, оскільки вхідна інформація експертна та суб'єктивна, не завжди кількісна і базується на здогадках суб'єкта оцінювання, O_R – оцінка ризику стартап проектів відносно рівня безпеки їх фінансування. На платформі кожному стартапу необхідно встановлювати оцінку ризику реалізації проекту, від якої і залежить

рівень безпеки його майбутнього фінансування, O_{CRF} – рейтингова оцінка краудінвестиційної платформи, яку необхідно присвоювати деяким незалежним регуляторам.

За тенденцією розвитку фінансових технологій відносини між стартапами, інвесторами та краудінвестиційною платформою будуть поставлені на технологію «блокчейну». В цьому випадку інвестори будуть напряду регулювати фінансові відносини із стартаперами, а функції краудінвестиційної платформи будуть полягати в акумуляції проектів та встановленні адекватної, прогнозованої оцінки перспектив їх реалізації для надання інформації їх потенційним інвесторам. Їх прибуток залежатиме від успішно реалізованих проектів у вигляді комісійних від надання інформації інвесторам про проекти. В такому випадку, для роботи краудінвестиційних платформ потрібно розробляти нові якісні моделі оцінювання проектів, від яких буде залежати їх прибуток, тим самим підвищуючи власний рейтинг.

Тому для розвитку технології сучасного фінансування необхідно розв'язувати наступні завдання:

- 1) розробляти нові адекватні моделі оцінювання стартап проектів, враховуючи сферу реалізації проектів на рівні посівних інвестицій;
- 2) розробляти потужний апарат аналітики даних у сфері оцінювання ризиків, що вимагає появи нових моделей кредитування із використанням нетрадиційних джерел даних;
- 3) розробляти систему рейтингів для краудінвестиційних платформ;
- 4) шукати нові методи для аналізу поведінки клієнтів, щоб пропонувати їм цікаві для них проекти;
- 5) втілювати технології електронних грошей та блокчейну;
- 6) розробляти нові моделі для оцінювання проектів на другому етапі інвестування (раунд «А»);
- 7) розробляти моделі страхування ризиків нереалізації проектів;
- 8) розробляти технологію «розумні контракти» – вид комп'ютерних протоколів / програм, здатних забезпечити повністю автоматизований контроль і виконання договірних зобов'язань.

Дослідження у цій сфері тільки починаються, проте її потенціал колосальний.